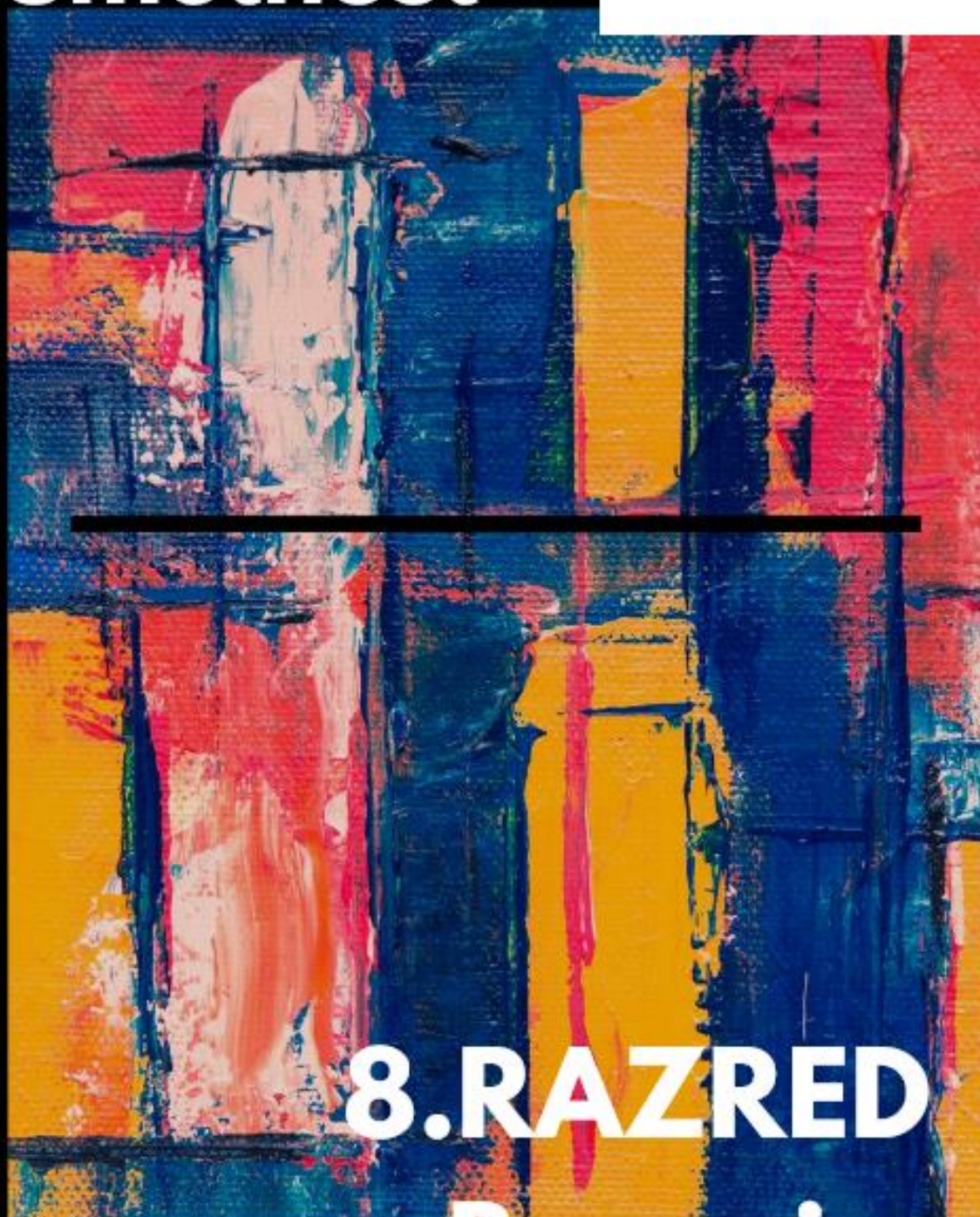

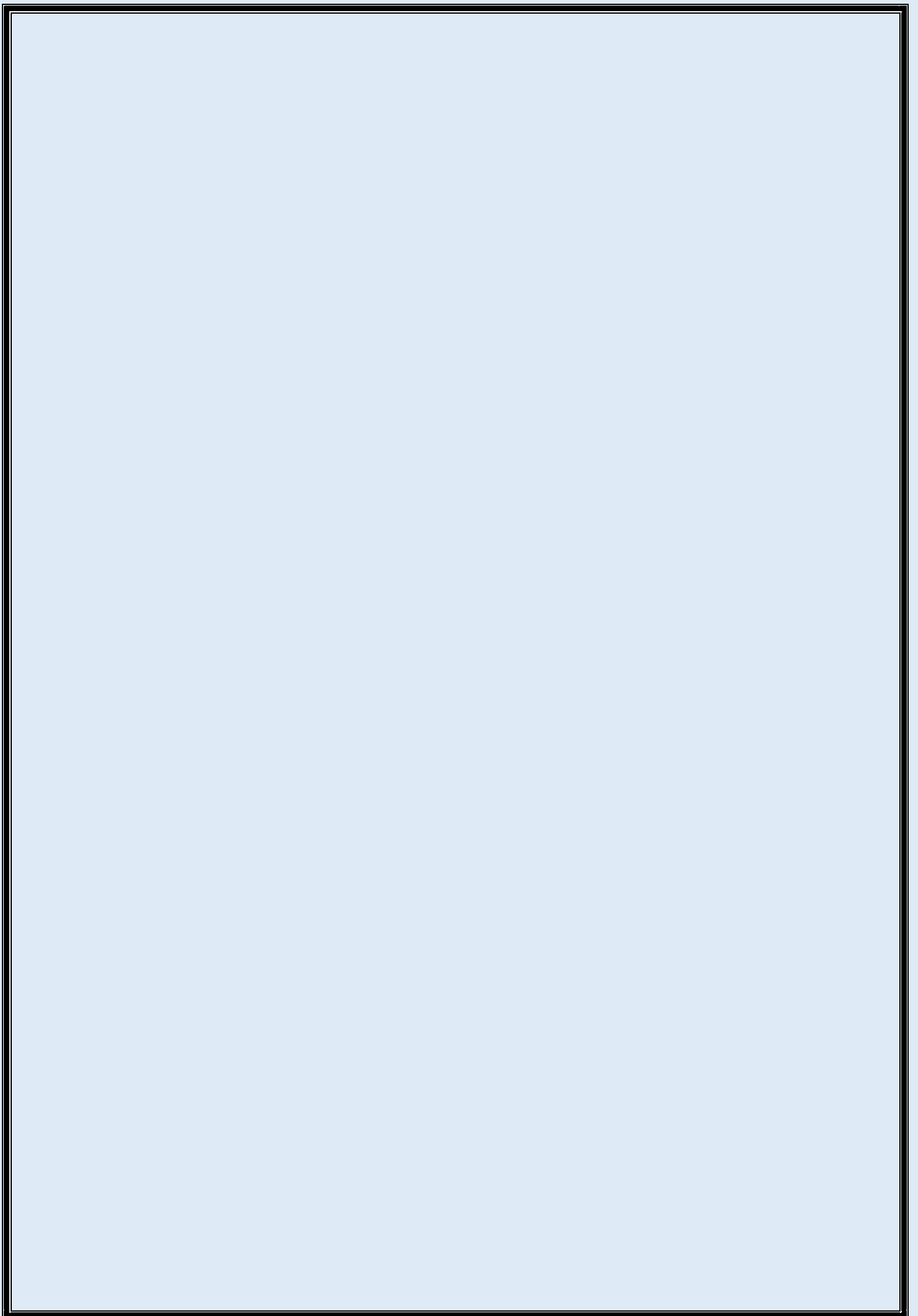
likovna umetnost

8. RAZRED

Barvni

kontrasti- 2.del

Na naslednjih straneh najdeš snov za likovno umetnost .

V šolskem letu, ki se počasi izteka smo obravnavali velik del snovi že v šoli. Tudi o temi, ki je pred vami smo letos že govorili in nekaj slik tudi ustvarili. Ker je snov o barvnih kontrastih precej obširna, sem se odločila da vam jo razdelim na tri dele. Prvi del sem vam poslala pred dvema tednoma.

Pred vami je drugi del teorije in likovna naloga.

Snov (tako prvega in drugega dela) predelajte in zapišite v zvezek. Napravite še likovno nalogo.

Fotografijo končanega izdelka in zapiskov mi pošljite na mail:

brejankatja@gmail.com.

Ne pozabite, da je fotografija izdelka dokaz da ste nalogo opravili. Samo tako lahko potrdim tudi vašo »prisotnost« pri uri.

Rok za oddajo izdelkov je: ponedeljek, 1. junij !!!!

Časa imate torej dovolj, da dano nalogo kvalitetno opravite. Tisti, ki ste v tem polletju še brez ocene ali pa vam izdelka, ki ste mi ga poslali nisem ocenila boste oceno pridobili s to zadnjo likovno nalogo. Pri ocenjevanju bom upoštevala tudi ali ste mi poslali vse tri likovne naloge.

Zato stisnite zobe in se potrudite 😊 vsi si namreč želimo lepe ocene...

Sicer pa, verjamem v vas in v to, da nam bo skupaj uspelo dokazati, da zmoremo sodelovati tudi na drugačen način.

- Preden začneš naštej in opiši barvne kontraste in njihove značilnosti

Danes bomo podrobneje obravnavali dva k

**KOLIČINSKI ali
KVANTITATIVNI
KONTRAST**

&

**KONTRAST BARVNE
KAKOVOSTI ali
KVALITATIVNI
KONTRAST**

1. KOLIČINSKI ali KVANTITATIVNI KONTRAST

Oglej si **sliki cvetlice**. Opazil boš, da sta uporabljeni barvi le zamenjani, vendar delujeta zelo različno.

Uporabljeni barvi (vijoličasta in rumena) sta v posebnem barvnem odnosu. **Izmed predlaganih odgovorov izberi vse, ki ustrezajo zgornji trditvi. Rumena in vijoličasta tvorita:**

- svetlo-temno nasprotje
- barvno harmonijo
- komplementarno nasprotje
- toplo-hladno nasprotje

Primerjaj **obe sliki** in razmisli, kako učinkuje rumena cvetlica pred vijoličastim ozadjem in kako vijoličasta cvetlica pred rumenim ozadjem.

Izberi trditve, ki pravilno opisujejo razlike med obema slikama.

- Vijoličasto ozadje poudarja rumeno cvetlico.
- Rumeno ozadje poudarja cvetlico vijoličaste barve.
- Primer z rumenim ozadjem deluje uravnoteženo zaradi količine rumene in vijoličaste barve.
- Slika z vijoličastim ozadjem deluje uravnoteženo zaradi količine rumene in vijoličaste barve.

Spoznali smo, da uporabljeni barvi delujeta zelo različno, kadar ju uporabimo v različnih količinah.

Nekatere barve so temne, hladne, včasih kar turobne. Pripisujemo jim občutke žalosti, umirjenosti, hladu. Takšne barve delujejo tudi bolj oddaljeno in nedostopno. Na drugi strani poznaš živahne, svetle barve, ki delujejo bližje, veselo in žarijo.

Azad Karim, *Tempeljski zakladi*, 2008, akril na platnu

Ugotovili smo že, da ima vsaka barva svojo moč, ki je najizrazitejša, ko je čista, nasičena. To pomeni, da ni mešana z nobeno drugo barvo.

Pri slikanju običajno ne uporabljamo le ene barve, zato moramo paziti na kombinacije. Ni vseeno, katero barvo dodamo, saj moramo razmišljati tako o vidnem ravnovesju kot o učinkih barve.

O barvnih odnosih so likovni teoretiki ugotovili že marsikaj. Raziskali so, kako barve vplivajo druga na drugo.

Svetle in močne barve delujejo bližje kot temne in manj intenzivne.

Kadar opazujemo enako veliki ploskvi različnih barv, bomo zaznali eno večjo kot drugo, najprej zaradi svetlosti.

Mark Rothko, *Svetel oblak, temen oblak*, 1957, olje na platnu

Ko kombiniramo barve na površini, upoštevajmo že ugotovljena razmerja **med nasprotnimi barvami**. Razmerje, ki primerja in določa, koliko katere barve bomo uporabili na površini, se imenuje **količinsko nasprotje** ali **kvantitativni kontrast**.

Komplementarne pare oz. nasprotne barve smo obravnavali v sedmem razredu. Prek teh dvojic bomo pregledali določena količinska razmerja.

rumena : vijoličasta

Kadar uporabimo to barvno kombinacijo, moramo zaradi uravnoveženosti izbrati četrtno rumene in tri četrtine vijoličaste.

zelena : rdeča

Zelena in rdeča sta enako svetli barvi, zato ju ob kombiniranju uporabimo v enakih količinah.

oranžna : modra

Oranžna barva je ob modri svetlejša, tudi bolj žareča in bo delovala uravnoveženo, če bomo modre uporabili dve tretjini. Poglejmo si nekaj primerov.

Primeri količinskega barvnega nasprotja:

Slikanje | Količinsko barvno nasprotje | Količinska razmerja

Plakat filma *The lady from Shanghai*, 1947

Vincent van Gogh, *Kavarna ponoči*, 1888, olje na platno

Količinsko nasprotje lahko opazimo tudi v naravi.

Izdelek učenke 8. razreda, kvadri

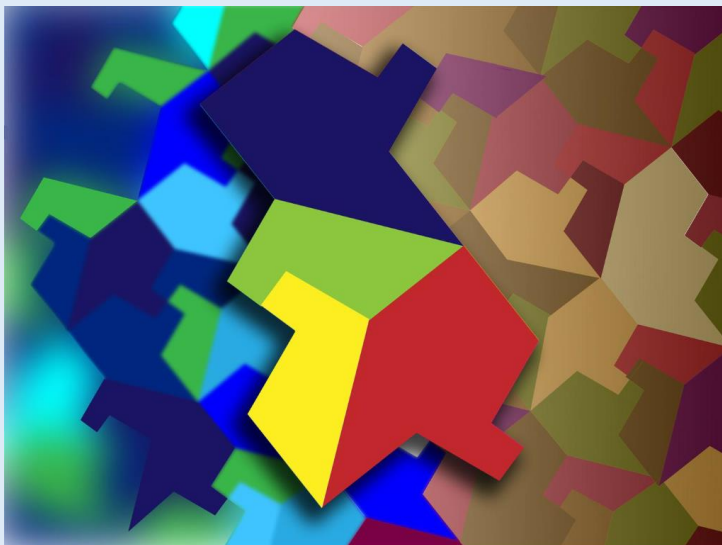

2. KONTRAST BARVNE KAKOVOSTI ali KVALITATIVNI BARVNI KONTRAST

Kontrast barvne kakovosti in količine

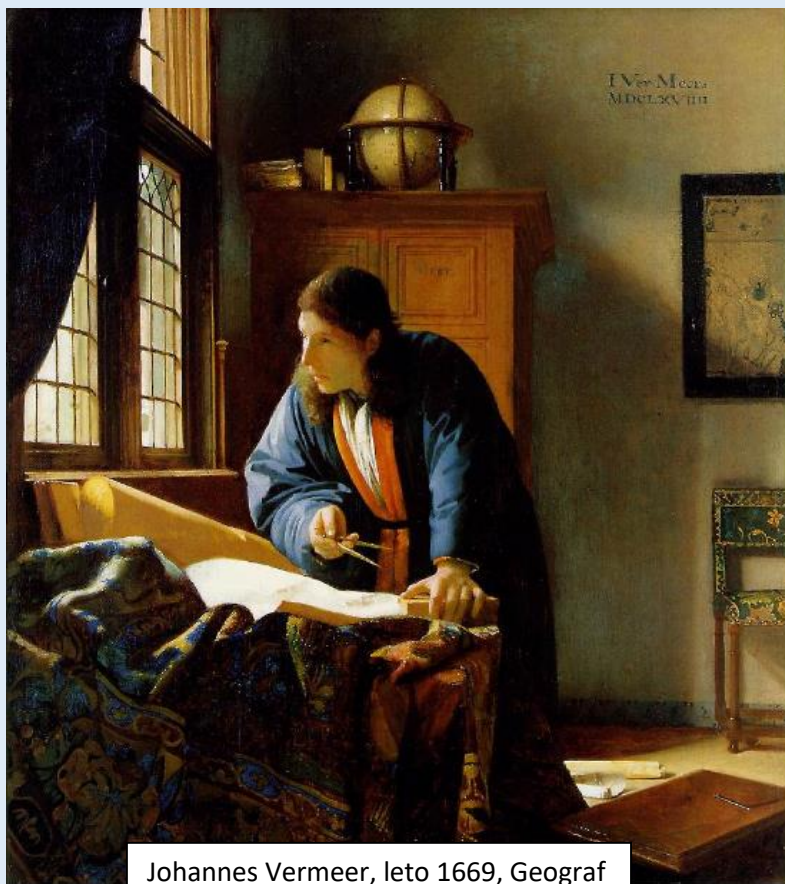
Kontrast **barvne kakovosti** in količine se navezujeta na vzpostavitev ravnovesja v barvni kompoziciji.

Ko govorimo o kontrastu barvne kakovosti, obravnavamo odnos med čistimi (*sepktralnimi*) in nasičenimi barvami, z isto svetlostno vrednostjo. Nasičenost barve dosežemo z mešanjem komplementarne ali nevtralne (*sive*) barve. Pri kontrastu **barvne količine** obravnavamo **odnos med pokritostjo dveh barvnih površin v kompoziciji**.

**ČISTE ali NASIČENE
BARVE mešamo z
belo in črno-
dobimo različne
barvne tone =
BARVNA KAKOVOST**

Primeri barvne kakovosti:

Johannes Vermeer, leto 1669, Geograf

Paul Cézanne, 1883–1885, Golful Marsiliei văzut de la Estaque

LIKOVNA NALOGA

Podobno kot lani, bomo tudi letos sodelovali na natečaju Galerije v Slovenj Gradcu z naslovom Izvirna otroška likovna dela in fotografija.

Galerija v Slovenj Gradcu vsako leto svoje prostore nameni vam- mladim ustvarjalcem.

Zato sem za zadnjo likovno nalogo izbrala natečaj, ki je pomemben tako za vas, kot za našo šolo.

Zato se potrudite 😊

Ustvarite lahko risbo, sliko ali fotografijo.

Nasveti:

- Predlagam, da izberete večji format, saj so takšna dela bolj monumentalna in opazna.
- Če se odločite za motiv GLASBA NAS POVEZUJE ali GORA NAD NAMI si na hitro preberite kdo sta Hugo Wolf in Karel Pečko.
- Če se odločite za motiv GORA NAD NAMI si oglejte likovna dela znanega koroškega umetnika Karla Pečka, ki je skozi celo svoje življenje upodabljal Uršljo goro. Motiv je naslikal nešteto krat na svoj, edinstven način.
- Ne pozabite na način in tehniko slikanja: kratke poteze čopiča, mešanje barv, svetljenje in senčenje, kompozicijo, ipd.

Vsi tisti, katerih likovna dela bodo razstavljeni v Galeriji v Slovenj Gradcu si boste lahko v začetku naslednjega šolskega leta razstavo tudi ogledali.

BODITE USTVARJALNI IN DOMISELNI!!

Ne pozabite poslati fotografij na mail: krejankatja@gmail.com

ROK ZA ODDAJO IZDELKOV JE: 1. junij!

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC
mesto GLASNIK MIRU
v sodelovanju s KOROŠKO GALERIJO LIKOVNIH UMETNOSTI
razpisuje
N A T E Č A J
ZA IZVIRNO OTROŠKO LIKOVNO IN LITERARNO DELO
TER FOTOGRAFIJO 2020
(izviren otroški in mladinski prispevek)

NA TEME:

RASTLINSKI SVET

(ob mednarodnem letu zdravja rastlin)

Generalna skupščina Združenih narodov je leto 2020 razglasila za mednarodno leto zdravja rastlin. Rastline so osnova življenja na zemlji. Omogočajo življenje vseh bitij, saj so vse oblike življenja vezane nanje. Sproščajo kisik, ki ga potrebujemo za dihanje, znižujejo negativne učinke klimatskih sprememb, so vir delovanja ekosistemov in zagotavljanja hrane tako ljudem kot tudi živalim. Rastline nudijo živalim, glivam in mikroorganizmom življenjski prostor, preprečujejo odnašanje prsti in zadržujejo zemeljske plazove, drevesa omilijo moč viharjev in še marsikaj. Z ohranjanjem zdravih rastlin varujemo tudi biološko pestrost, vplivamo na zmanjševanje lakote in na varovanje okolja. Naša odgovornost je, da skrbimo za rastline, ne onesnažujemo okolja in preprečujemo širjenje škodljivih organizmov ter bolezni.

Kako bi lahko ohranili rastline zdrave? Zakaj je pomembno, da jih ohranimo zdrave? Ali tudi na vašem vrtu ali v bližnjem parku škodljivci napadajo rastline? S katerimi rastlinami se prehranjujejo gozdne živali?

***

GLASBA NAS POVEZUJE

(ob 160. obletnici rojstva skladatelja Huga Wolfa)

V Slovenj Gradcu se nahaja rojstna hiša skladatelja Huga Wolfa, ki je danes pre spominski muzej. Hugo Wolf je bil izredno glasbeno nadarjeni otrok. Njegov prv učitelj je bil oče, ki je doma rad muzical. Kot petnajstletnik je odšel študirat na konservatorij za glasbo. V Evropi je zaslovel s samospevi, napisal pa je tudi opero. Kl da je svoja največja dela ustvaril v Avstriji, ima velik pomen v slovenski klasični

dediščini. Mnogi glasbeniki uvrščajo njegove samospeve v svoje glasbene programe, s čimer pripomorejo k ohranjanju te vrste dediščine.

Ali je pomembno ohranjati klasično glasbeno dediščino? Si že obiskal-a koncert klasične glasbe ali opero? Kako je bilo? Ali igraš kakšen glasbeni instrument? Morda ga igra kdo v tvoji družini ali tvoj prijatelj? Sodeluješ mogoče v pevskem zboru ali pa obiskuješ ure petja?

***

GORA NAD NAMI

(ob 100. obletnici rojstva akademskega slikarja Karla Pečka)

Karel Pečko je bil človek mnogih talentov: ni bil le slikar in dolgoletni vodja slovenjgraške galerije, pač pa tudi sijajen likovni pedagog, kulturni organizator in spodbujevalec turističnega razvoja Slovenj Gradca. S svetovljanskimi nazori ter z organizacijo mednarodnih razstav je k nam pripeljal mnoge vrhunske umetnike in znane politične osebnosti, ki so v mestu pod Uršljo goro zaznavali posebno kulturno klimo. Prav Uršlja gora pa je bila osrednji motiv na Pečkovih delih. Opazoval jo je v njenem vsakdanjem spreminjanju glede na uro, vreme in letni čas. V številnih upodobitvah so se menjali barvni odtenki, podobe pod goro in likovne tehnike. Največkrat jo je upodobil v tehniki pastela, najdemo pa jo tudi v klasičnem slikarstvu, grafikah, mozaikih, vitražih in tapiserijah.

Katera gora ali hrib pa navdušuje tebe? Kako se spreminja skozi letne čase? Kakšno je življenje na njej? Rad-a hodiš v hribe? Na kaj si pozoren-a v gorah?

***

Spoštovani! Natečaj za izvirno otroško likovno in literarno delo ter fotografijo že vrsto leto razpisuje Mestna občina Slovenj Gradec – mesto Glasnik miru v sodelovanju s Koroško galerijo likovnih umetnosti. Veseli bomo, če boste v času letošnjih izrednih razmer zaradi epidemije koronavirusa med naloge učenja in ustvarjanja na daljavo lahko uvrstili tudi naš veseljem pričakujemo izdelke vaših učencev, v katerih se bodo kazale otro razmišljanja, iskrenost in ustvarjalni zanos.

**Želimo vam veselo ustvarjanje in čim več pozitivnega razmišljanja
ob razpisanih temah!**